

RAADSRAPPORTAGE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Datum: 20 juni 2023
Gem. Regeling: Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
Raadsrapporteurs: Boudien Glashouwer, Angelique Ligthart, Marianne Wijnker
Portefeuillehouder: Hans Heddes
Ondersteuning: Pim de Boer en Linda Plak

Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 - OD-NHN

1. Raadsvolgers RRN - OD-NHN van Den Helder, Hollands Kroon, Texel en Schagen

De raadsvolgers RRN zijn op 25 mei 2023 bijeen geweest om de voorliggende Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 van de OD-NHN te bespreken. Trekker is Hollands Kroon en vertegenwoordiger van de raadsvolgers Schagen is mw. Marianne Wijnker.

De raadsvolgers RRN hebben ter zake doende vragen gesteld, die enige uren vóór de RRN-vergadering d.d. 1 juni 2023 beschikbaar waren en derhalve niet tijdig konden worden gelezen.

Deze regionale raadsvolgers constateren punten van aandacht die in lijn liggen met de beelden van de raadsvolgers Schagen.

2. Behandeling door raadsvolgers Schagen

Negatieve zienswijze

De raadsvolgers van Schagen kwamen al eerder op 22 mei 2023 bijeen en merkten onder meer het volgende op:

Er is een negatieve zienswijze gegeven over het proces:

De RRN adviseert de raden kennis te nemen van de jaarrekening 2022 en begroting 2024 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) en kennis te nemen van de bijgaande (gezamenlijke) zienswijzen: een negatieve zienswijze in te dienen omdat door de late verzending van de stukken, de stukken niet gedetailleerd nagelopen konden worden met het verzoek in de toekomst deze wijzigingen in de plannings en de daar bijbehorende gevolgen vroegtijdig en helder te formuleren.

Dit is blijkbaar bedoeld als indringende wijze om de OD-NHN aan te spreken, maar is schadelijk voor het vervolg. Want dit betekent wél dat zowel de raadsvolgers van Schagen als de raadsvolgers van de RRN onvoldoende zijn ondersteund en 'het zelf maar moesten uitzoeken'. Dat kan in dit geval zelfs leiden tot een afwijzing van de stukken en het niet komen tot een positief besluit.

De raadsvolgers van Schagen zijn desondanks bijeen geweest en zullen over het proces en de inhoud rapporteren aan de raad van Schagen. De raadsvolgers van de RRN zijn eveneens bijeen geweest. Hun bevindingen kwamen in grote lijn overeen.

Bevindingen raadsvolgers

De aandachtspunten betroffen onder meer:

- De overgang van de bodemtaken van provincie naar gemeenten die kan leiden tot extra kosten.
- De onderbouwing en afbouw van de bestemmingsreserves.
- Het weerstandsvermogen dat met 0,67 onder de maat is.
- Het hoge ziekteverzuim.
- De hoogte van de overhead (nu 32 %).
- De wijze van financieren van het ICT-masterplan.
- De informatieveiligheid.
- Het onrechtmatig aanbesteden van ICT.
- De loonkosten.
- De bestemming van het overschot.
- De inflatie.
- De financiële effecten van de implementatie van de omgevingswet.

Voor de antwoorden op de vragen verwezen de portefeuillehouder Heddes en de directeur OD-NHN tijdens de RRN-vergadering d.d. 1 juni 2023 naar de aldaar nog niet gelezen beantwoording.

Al met al constateren de raadsvolgers Schagen een uiterst rommelig proces rond de jaarstukken 2022 en begroting 2024 en met wederzijdse aandachtspunten. Dat moet echt beter.

3. Door Schagen teruggenomen plustaken

Taken teruggenomen

De gemeente Schagen heeft eind 2018 alle niet-basistaken, met uitzondering van bodemtaken, teruggenomen van de Omgevingsdienst NHN. Schagen wilde deze taak zelf uitvoeren, want had een andere, meer passende werkwijze voor ogen. Hierover ontstond een geschil en de rechter heeft hierover uitspraak gedaan: per 5 oktober 2019 voert Schagen deze taken zelf uit en de OD-NHN is hiervoor schadeloosgesteld. Dit betreft een taak van circa 5 fte. Naar nu blijkt zijn binnen Schagen zorgen ontstaan over de uitvoering van deze VTH-plustaken. Er is te weinig personeel, de deskundigheid is zo lastig op peil te houden en er moeten daarom toch opdrachten worden verstrekt aan een extern bureau.

Gestelde vragen

De raadsrapporteurs van Schagen hebben op 23 mei 2022 dan ook de volgende vragen aan het college van B&W gesteld:

- Wat heeft het terugnemen van de taken, waarvoor kosten zijn gemaakt, nu opgeleverd?
- Wordt nu gewerkt conform de door Schagen gewenste filosofie en is het kwaliteitsniveau nu op het gewenste peil?
- Worden inderdaad onderzoeken uitbesteed aan een extern bureau en is dit aanbesteed?
- Wat zegt het lopende Berenschot-onderzoek qua aantal fte hierover?

De portefeuillehouder heeft toen per oktober 2022 een analyse en evaluatie toegezegd.

Geen voortgang toezegging

Op 22 december 2022 meldde wethouder Heddes het volgende:

“Aan de raad heb ik toegezegd om in oktober terug te komen op de evaluatie van de terugname van het plustakenpakket van de OD. Door de nauwe relatie van de terugname van het plustakenpakket met de Benchmark Berenschot, is de evaluatie daarover nog niet afgerond. Deze week wordt een raadsinformatiememo over de stand van zaken vervolgonderzoeken n.a.v. benchmark Berenschot aan de gemeenteraad verstuurd. Hierin wordt toegelicht dat we iets meer tijd nodig hebben voor de evaluatie over de terugname van het plustakenpakket. En dat we de raad inhoudelijk op een later moment informeren, gelijktijdig met de overige onderwerpen uit deze raadsinformatiememo.”

In RIM 117 d.d. 20 december 2022 betreffende de stand van zaken vervolgonderzoeken Berenschot benchmark wordt het volgende opgemerkt:

“Evaluatie terugname plustakenpakket milieu van de Omgevingsdienst De wethouder heeft u eerder toegezegd in oktober terug te komen op de evaluatie van de terugname van het plustakenpakket milieu van de Omgevingsdienst. Deze evaluatie loopt nog. Over de uitkomsten hiervan wordt u op een later moment, in samenhang met de andere onderwerpen uit deze raadsinformatiememo geïnformeerd.”

Toezegging niet afgedaan

Op 23 mei 2023 meldde de griffie dat de toezegging van wethouder Heddes zou zijn afgedaan:

*Toezegging: Ph. Heddes zegt toe dat de *evaluatierapportage* over de door de gemeente teruggenomen plus-taken in oktober 2022 aan de raad aangeboden gaat worden.*

“Plustaken zijn taken die door zowel de gemeente als de omgevingsdienst uitgevoerd mogen worden. De Omgevingsdienst Noord-Hollands Noord (OD-NHN) voert op grond van wet- en regelgeving de wettelijk vastgestelde basistaken uit. Gemeentes zijn vrij in keuze waar de uitvoering van milieuplustaken te beleggen. Tijdens de informatieavond van 13 maart 2023 heeft Peter Jager uitgelegd dat we tijdens 2 jaar corona niet of nauwelijks aan de plustaken milieu zijn toegekomen.

Nu we ons weer kunnen richten op onze reguliere taken, lopen we tegen knelpunten aan: specialistische kennis ontbreekt en specialisten zijn niet of nauwelijks te werven.

Vervolproces:

- uitwerken in mogelijke scenario’s:
-plustaken bij OD-NHN
-wat kunnen of willen we zelf doen?
-wat kunnen we uitbesteden bij specialisten?*
- er is een tweetal ontwikkelingen die invloed hebben op de plustaken: de implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging*
- vooral informatief en beeldvormend in gesprek met de Omgevingsdienst*

*Deze toezegging wordt hiermee *als afgedaan beschouwd.*”*

Afdoening weer op “openstaand”

De raadsvolgers Schagen hebben hiertegen ernstig geprotesteerd, dit is namelijk geen antwoord op de vraag wat het overnemen van de plustaken ons (naast een rechtszaak en een forse afkoopsom) gebracht heeft. Dit had een doel qua efficiency van de inspectie-aanpak.

De griffie heeft de toezegging inmiddels weer op “openstaand” gezet.

De raadsvolgers constateren dat de vragen over de plustaken inmiddels sinds 23 mei 2022 uitstaan. We blijven dit volgen en wachten dus op het evaluatierapport en de analyse hoe het beter kan.

4. Advies aan de gemeenteraad van Schagen

- 1. Wijs het college van B&W op de negatieve zienswijze op het proces, zo wordt de raad van Schagen niet bediend op inhoud, dat moet beter.*
- 2. Wijs het college van B&W op de late binnenkomst van antwoorden op vragen. Zo kan onvoldoende verdieping en discussie plaatsvinden binnen de RRN-vergadering, ook dat moet beter.*
- 3. Neem goede nota van de antwoorden op de gestelde vragen, zoals inmiddels toegevoegd aan de RRN-stukken van 1 juni 2023.*
- 4. Draag het college van B&W op te werken aan goede verhoudingen met de OD-NHN.*
- 5. Stel desondanks de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2024 van de OD-NHN vast.*
- 6. Blijf de portefeuillehouder vragen om de toegezegde evaluatie over de in 2018 door Schagen teruggenomen plustaken.*